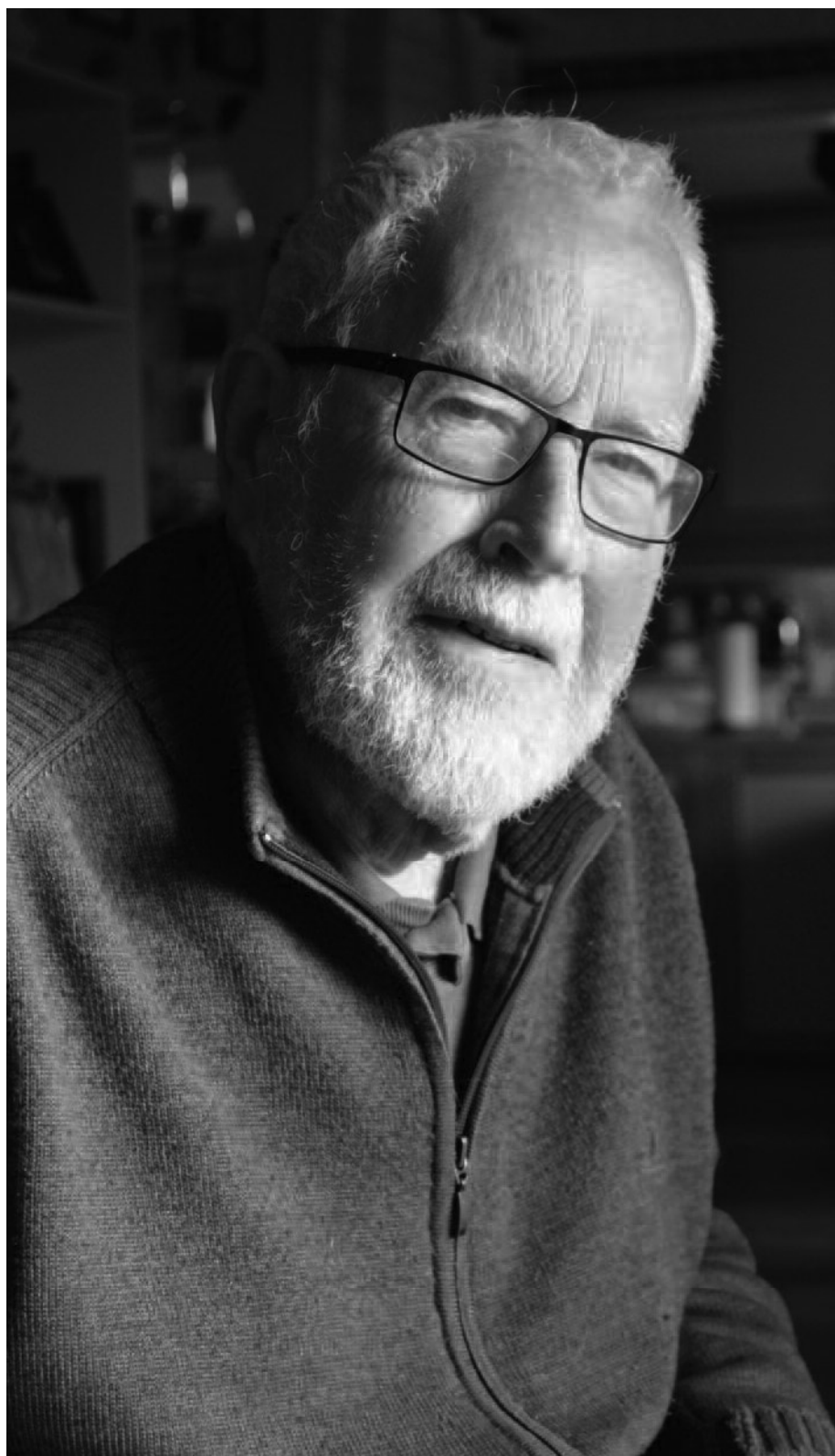

En av de første medlemmene i Østfold

Henry Normann Nilsen, er en av Østfolds første medlemmer i DIS-foreningen i Norge. Fortsatt i en alder av 86 år sitter han timevis daglig ved pc'en og forsker slekt, enten sin egen eller han hjelper andre.

Vi sitter her i «forskerstua» til Henry Normann Nilsen (86) på Hafslundsøy. Jeg har kjent Henry siden tidlig på 1980-tallet da han var kontorsekretær i Østfold Historielag. Vi fant tonen umiddelbart og siden har vi orientert oss videre gjennom slektsforskningen over til DIS-Norge som det den gang het. Når DIS er nevnt så var vi først medlem i DIS- Sverige, der vi kjøpte slektsprogrammet DISGEN.

Henry vokste opp med sine foreldre og søsken ytterst i Degernes på grensen til Rokke, på gården Holen. Han gikk på Sandbekk folkeskole.

O.M. - Når kom den store interessen for slektshistorie, Henry?

- I februar 1981 meldte jeg meg på et kurs i slektsforskning. Jeg nærmet meg 50 år. Begge mine foreldre var døde, den siste i 1975. Jeg tror det skjer noe med oss når foreldre- generasjonen går bort. Det oppstår et tomrom. Plutselig sitter man med mange ubesvarte spørsmål. Vi føler en generasjon og deres historie forsvinner. Min historieinteresse generelt var nok en medvirkende årsak. Jeg kjente jo historien til mine besteforeldre, men ikke særlig mer enn det.

- De fleste av oss vokser opp med så mange interesser at slektshistorien kommer i annen rekke. Besteforeldre og mange ganger foreldre går i graven uten at vi har snakket så mye om deres historie

og hva de husker fra sine slektninger. Muntlig tradisjon bringes ikke videre. Tenk hvilket rikt materiale vi kunne fått hvis vi hadde intervjuet våre besteforeldre og foreldre om deres oppvekst- og ungdomstid.

O.M. - Som du sikkert husker, Henry, så var du blant de første medlemmene i DIS-Norge, sammen med Juul Aage Krosby, Jan Solberg, Knut Egil Hamre. Det var først DIS-Sverige som mange av oss i Østfold kom med i, lenge før DIS-Norge ble startet.

- Ja, jeg har medlemsnummer 1020 i DIS-Sverige. Jeg ble medlem fra august 1988. Vi tok i bruk slektsprogrammet DISGEN, som jeg fortsatt bruker. Det er et supert program. Det er synd at ikke flere norske slektsforskere har oppdaget dette slektsprogrammet.

- Apropos DIS-navnet er jeg skuffet over at DIS-Norge har kuttet ut navnet til fordel for «Slekt og Data». Norge, Sverige og Danmark hadde alle navnet DIS, det fortalte at det var et samarbeid mellom landene.

O.M. - Jeg kan huske for noen år siden at på Svenske Slektsforskerdagen hadde både svenske og

Henry Normann Nilsen har inntatt biblioteket i Mellerud hvor han ivrig leter etter slektninger. (Foto: Odd Marthinsen)

norske DIS jubileumsmiddag sammen med taler og det hele.

- Jeg synes det bør være et nært og godt samarbeid mellom svenske, danske og norske slektsforskere. Vi bør jobbe sammen over landegrensene. Det var genialt å utgi DVDer med Sveriges befolkning og Sveriges dødbok 1901-2013. Tenk om vi hadde hatt tilsvarende utgivelser i Norge. Svenske Arkiv Digital er et flott nettsted for slektsforskere og jeg har vært abonnent der siden 2008. Men vi skal ikke glemme at Digitalarkivet i Norge er gratis å bruke.

- Vi må heller ikke glemme jobben som ble gjort på 1990-tallet med å registrere og utgi folketellinger og kirkebøker i bokform her i Østfold. Her kan nevnes Knut Egil Hamre, Knut Syversen, flere historielag og deg, Odd. Det ble utført en stor dugnadsinnsats på den

tiden. Her kan også nevnes innsatsen fra medlemmer av Østfold Historielag som gjorde det mulig å registrere alle svensker som innvandret til Østfold i perioden 1860-1910. Dette er en svært nyttig kilde når man er på jakt etter svenske aner. Registreringen er tilgjengelig på Digitalpensjonatet i Digitalarkivet.

- Allerede omkring 1998 var jeg på Nettet som etter hvert har fått en voldsom utbredelse. Omtrent samtidig kom Digitalarkivet i gang med digitalisering av landets kirkebøker og folketellinger. En ny verden åpnet seg for slekts- og historieinteresserte. Nå kunne man sitte hjemme og søke på Nettet, og dette ga uante muligheter for å finne og registrere nye slektninger. - Vi er imponert over hastigheten som Digitalarkivet legger ut nytt materiale for oss slektsforskere og er takknemlige for mulighetene det gir oss.

*Odd Marthinsen,
Slekt og Data
Østfold*

- Imidlertid savner jeg ferdigstillelsen av digitaliseringen av alle landets aviser. Alle som driver med slektsforskning vet hvor nyttig aviser er blant annet for å finne personopplysninger. Jeg vet det ligger noe på Bokhylla til Nasjonalbiblioteket, så håper dette blir prioritert framover.

O.M. - Tilbake til slektsforskning, Henry, du var veldig tidlig ute med å bruke svenske DISGEN!

- Ja, jeg har vært en trofast bruker av DISGEN gjennom mange år og er svært fornøyd med programmet. Men det har nok vært perioder hvor jeg har savnet hyppigere oppdateringer. Med seneste versjon av DISGEN 2016 synes jeg utviklerne har kommet et langt steg i riktig retning. Fortsatt anbefaler jeg DISGEN på det varmeste.

O.M. - Henry Nilsen har samlet cirka 35 tusen personer i DISGEN, og det kommer noen til nesten hver dag.

- Alle er nok ikke min slekt, jeg har også hjulpet andre med deres slekter.

O.M. - Videre forteller Henry at han ønsker å skrive en slektsbok med verdi for kommende generasjoner. - Ja, Jeg er blitt både fasinert og grepet av boka «Med røtter i grenselandet» som Ivar Bjørndal fra Halden har skrevet, og som jeg har lest flere ganger. Kanskje den beste jeg har lest og jeg anbefaler den til alle. Jeg gir uten forbehold terningkast seks.

- Min slekt på farssiden er fra Østfold med hovedvekt fra Rakkestad, Skjeberg, Hvaler, Øymark, Eidsberg m.v. Morsslekten er fra Ärtemark i Dalsland og fra Orust og Tjörn på Bohuslän, og en gren fra Jylland i Danmark.

Kulturhuset Kajutan i Orust har Henry Nilsen besøkt mange ganger. Her finner han mye stoff om sine vest-svenske slekter. (Foto: Odd Marthinsen)

- Her må jeg legge til at jeg ikke er en slektssamler som bare er interessert i å samle flest mulig navn og årstall. Det primære må jo være å «få kjøtt på bena», det vil si å finne ut mest mulig om den enkeltes person liv og levnet og sette dette inn i en større sammenheng i den tiden de levde.

O.M.- Mange flere slektsforskere burde skrive bok om sin slekt og sitt liv. - Det er alt for mange som samler og samler uten å få laget bok. En kjent slektsforsker i Fredrikstad sa det slik: - Hvis du vil bli husket av etterkommerne om hundre år, ja, da må du etterlate deg en slektsbok. Den blir aldri kastet, men tatt med fra generasjon til generasjon. Det samme gjelder alt som ligger inne i vår

datamaskin, eller på eksterne harddisker, dvd og andre steder. Vi må bruke tid på å organisere dette materiale slik at våre etterkommere kan finne ut av det og dra nytte av det. Når vi blir gamle og går ut av tiden er det for sent.

- DIS-Sverige gir medlemmer mulighet til å testamentere sine slektsdata til foreningen slik at de blir tilgjengelige i framtiden til glede og nytte av andre slektsforskere.

- Avslutningsvis vil jeg si at slektsforskning er en fantastisk hobby som gir mye glede. Den gir oss mye kunnskap om historie, geografi og kultur. Vi møter også mange trivelige mennesker og får et meningsfullt liv!